

తండ్రియా? తనయుడా?

శ్రీమతి సాకల చంద్రకాంతామణిగారు

“ఏమండీ! అవధాన్లుగారూ!”
 “ఏమిటండీ! శాస్త్రులుగారూ!”

“మీ మనవడి మాటండీ. యిందొక తెల్లారగట్ల మన సుబ్బావధాన్లుగారు స్నానం చేసి వస్తూంటే వొకమాల గుంట యెదురు పడిందట. దాంతో ఆయనకి కోపవచ్చి దానిమీదరా యొకటి విసిరారట. ఆముండ వేషమే వేసిందో, నిజంగానో, నేలబడి తెలివి తప్పిపోయిందట మీ వీధిగుమ్మంలోనుం చోని చూస్తూన్న మీ రామం ఆపాళంగా యింట్లోనూడి చెంబులో నీళ్లుతెచ్చి దాని మొహమ్మీద చల్లి తెలివివచ్చాక రెక్క పట్టకు తీసుకెళ్లి దా నింటిదాకా దిగబెట్టి వచ్చాట్ట. సుబ్బావధాన్లుగా రిదంతాచూచి డంగైపోయి అట్టే నిలుచుండిపోయారట. యీమాట నా చెనినిపడిందే నాకు కోపం ఆగలేక పెద్దవారు మీతో చెప్తే మంచిదని ఆపాళంగా పరుగెత్తుకొచ్చా. అవధాన్లు గారూ! ఆ మాలముండ అలాపడిపోతే శుద్ధశోత్రియులు మనం ముట్టమనివుండీ. ఆఖరు కది చస్తేచూత్రం మన కెందుకండీ? అంటరానివాళ్లని మనం కళ్లతోనే నా చూడొచ్చా!”

“ఆ! ఆ! యెంతపని చేశాడండీ! అబ్బ! యీకాలం వెధవలు మనమాట వినరండీ! అయ్యో! అయ్యో! నాపేరు చెరప పుట్టా డండీతడూ.”

“చిన్నవాడు తెలియక చేసినట్టుంది. మీరు మందలించండి. యికమీదటైనా యిల్లాంటి పనులు చెయ్యకుండావుంటాడు. శేలవు.”

౨

“బరే! రామం! తెల్లారగట్ల మాలగుంటని ముట్టుకున్నావట. నిజమేనా?”

“అవుండీ తాతగారూ! పాపం సుబ్బావధాన్లుగారు కొట్టినదెబ్బ కది మూర్ఖ పోయింది అదిచూచి నాకు జాలివేసి ముఖముమీద నీళ్లుచల్లి తెలివివచ్చిన తరువాత యింటిదాకా దిగబెట్టివచ్చాను. మీరు కోపం చేసారేమోనని వెంటనే స్నానంచేసే వచ్చానండీ!”

“ఓకీ వెధవా! యెంతపని చేశావురా! మాలకుంకని ముట్టుకోమనివుండీ? అది మూర్ఖవచ్చి పడితేనే? ఆయుస్సు లేక చస్తేనే? బ్రాహ్మణవెధప్రస్థువువు చుట్టుకుంటావా!”

“తాతగారూ! మనసంటి మానవజన్మ మెత్తిందే మన కళ్లెదుట బాధపడుతూవుంటే చూచి వూరుకోమంటారా! పరులకి సాయం చెయ్యడమే పరమధర్మం కదండీ!”

“ఓహూ! గుడ్డొచ్చి పిల్ల నెక్కిరించి దట. నాకు నీతులు బోధిస్తున్నావు. ఆ యింగిలీసు నేర్పుకున్నవాళ్లకి మంచిబుద్ధు

గృహ లక్ష్మి

లెలావుంటాయి? యిదిగో చెప్తున్నా విను. యికమీద యిలాటి వేపాలు నాదగ్గర పనికిరావు. వెళ్లు మళ్లు స్నానంచేసిరా. షరోపకారమంట. నీమొఖం. నా బ్రాహ్మణ్యం మంటగలపడానికి పుట్టావు ”

౩

“ఏమండోయ్! అవధాన్లుగారూ! శుద్ధ శోత్రియులై యుండి యిల్లా పూరుకుంటున్నారేమండీ?”

“ఏమిటండీ శాస్త్రుల్లుగారూ! మళ్లీ మా రామంగారి మీదేనా? అబ్బబ్బ! రోజూ వీరి గొడవలు ఆలకించలేక ఆ వెధవని చీవాట్లు పెట్టలేక చచ్చిపోతున్నానండీ. యేవయిందేవీటి?”

“యింకే వుండండి! వాణ్ని మీరు వదలి పెట్టేనావుండాలి లేకుంటే మీరై నా కుటుంబంతో కులంలోనుండి వేరుపడాలి ”

“ఆ! ఆ! అంతవనీ! యేం జరిగిందండీ? యీవెధవ శనిగ్రహం మళ్లీ నా కెక్కడ దాపురించాడండీ?”

“పూళ్లో అంతా కలరాగావుందని తెలుసునా! మాలగూడెంలోకూడా కలరా హెచ్చుగావుందట మీ అబ్బాయి ఆ గూడెంలోదూరి, ఆ మాలవెధవలకడరికి చాకిరీచేస్తున్నాటండీ! యిప్పుడైనా మీరు కళ్లు తెరిచి వాణ్ని వదలిపెట్టడమో, మరే కులంలోంచి వేరుపడడమో ఆలోచించుకోండి. బ్రాహ్మణసంఘం యింకీలాంటి పనికి వోర్చదు. ఏదో తెగదెంపులు చెయ్యండి

యేదో యీ అగ్రహారానికి మీరే పెద్దలు గదా అని యింతకాలం వోర్చింది సంఘం. ఇకమీద వోర్చదు. పోయివస్తా. శేలవు.”

౪

“కొంప ముగిసింది. రాజూ! యిదిగో! చూడు యింకమీద ఆ వెధవమొహం చూడను. వాడింట్లో కాలుపెట్టడితే నా యింట్లో యింక వుండడానికి వీలేదని చెప్పే శెయ్యి ”

“ఏంచేశాడు నాన్నా!”

“ఏంచేశాడా! కడుపు చెనకపుట్టినందుకు వంశాన్ని వుద్ధరించాడు. యింక వాడికీ నాకూ సమ్మంధంలేదు. పొమ్మను వాణ్ణి. వాడు నా మనవడు కాదనుకుంటూ లేక పోతే చచ్చాడనుకుంటూ అంటే.”

“అసలు జరిగిందేంటో చెప్ప నాన్నా!”

“జరిగిందేంటో? యేవీలేదు వాడి శ్రాద్ధం. శుద్ధమైన బ్రాహ్మణవంశంలో పుట్టి మాలముండల్ని ముట్టుకుంటాడా? మొన్న వొక మాలగుంట క్రిందపడితే యీవెధవ వెళ్లి దానిమీద నీళ్లుజల్లి దాన్ని పట్టుకో నింటిదాకా దిగి బెట్టికచ్చాట్ట. నిన్నొకమూల కుంక చెర్లోడితే యీగాడిన చెర్లోదిగి వాణ్ణి తీశాట్ట. ఇప్పుడు పూళ్లో కలరా గుందా? మాలగూడెంలోదూరి యీవెధవ ఆ మాలవెధవలికి చాకిరీచేస్తున్నాట్ట. చూశావా? వీడి పస్టు. ఇల్లాంటివి చెయ్యొద్దని మొన్నిసార్లు నేనుకోప్పడ్డా వివలేదు కదా! తిరిగి నాకే నీతులు చెప్పబోతాడు.

తండ్రియా? తనయుడా?

నిన్నగాక మొన్న బుట్టిన వెధవ కింత గర్వమా? చిన్నతనంలోనే తలచెడ్డావు కదా అని నిన్నూ నీ కొడుకునీ తెచ్చి దగ్గరపెట్టు కొని యింత వాణ్ణి చేసినందుకు ఆఖరికి వెధవ నాకు తెచ్చిపెట్టిన పేరిదా! ఇంతకీ ఆ యింగిలీసు చదువే కొంప ముంచింది. అప్పుడే కులంపోయే చదువది, యిది వొద్దు, వేదం చదివించనే అంటే వినకుండా నీ నగలన్నీ అమ్మి చెప్పించావీ మాయచదువు. చదివించినందుకు తగిన శాస్త్రీచేశాడులే. పెద్దవాణ్ణి నామాట విననందుకు అనుభవించు. ఇక వాడు నాయుట్లో వుంటానికి వీల్లేదు. ఇందాక శాస్త్రులుగారు వచ్చి నామీద యెగిరివెళ్ళాడు. వీళ్ళి వెళ్ళగొట్టకపోతే నన్ను కూడా కులంలోంచి తీసేస్తారట. చూశావా! నీ కొడుకు చేసిన వృద్ధరిచ్చు. ఇక వాడు నా కవనరంజేదు. పొమ్మను యిప్పంపుంటే నువ్వుకూడా ఆ వెధవతో కలిసిపో! మీ అమ్మతోపాటు నువ్వుకూడా చచ్చావనుకుంటా. లేదా! వాడిమాట తలపెట్టక నాదగ్గర పడుతు. వాడు లేడనుకో కలకంటే కొడుకెచ్చా? ముందు వాణ్ణి పొమ్మను. వాడి మొహంచూడ్డం నా కిష్టం లేదు. లేకుంటే నేనే చెప్పొందును.”

>

“బాబూ! యింతసేపూ యేంచేస్తున్నావు?”

“మాలగూడెంలోనుంచి స్నానంచేసి యిప్పుడే వచ్చావమ్మా!”

“అదేమిట్రా! మాలగూడెంలో కెందుకురా?”

“అమ్మా! కలరా పూరిలో చాలా తీవ్రంగావుంది. అందులో మాలగూడెంలో సితి తెల్పులేనమ్మా! పాపం వాళ్ళకి చూచే వాళ్ళు లేరు. మందు లిచ్చేవాళ్ళులేరు. వైద్య శాలలో కూడా వాళ్ళకి ప్రవేశం లేదమ్మా! పాపం దినానికి ముగ్గురు నలుగురు చచ్చిపోతున్నారు మాలగూడెంలో. వాళ్ళకి మందులిచ్చి సేవచెయ్యడానికి “హరిజనసేవాసంఘం” అని ఒక సంఘం స్థాపితమయింది. అందులో నావంటి యువకులంతాచేరి మాలవాళ్ళకు సాయం చేస్తూంటే డాక్టర్షరీక్ష చదివిన నేను చూస్తూ పూరుకుండెట్లమ్మా!”

“అదికాదు నాయనా! మీతాతగారి మనస్సుబట్టి మనం నడుచుకోవాలికదూ? నీచిన్నతనంలోనే మీనాన్నగారుకోరి తెచ్చి ప్రేమతోపెంచి పెద్దచేశారుకదా! అల్లాంటి తాతగారిని ధిక్కరించి తిరగడం నీకు మంచిది కాదని చెప్పున్నా.”

“అయ్యో! అమ్మా! నీవుకూడా యిట్లా అంటావేమిటమ్మా? నిజమే తాతగారి రుణం ఈ జన్మలో తీర్చుకోలేనుగాని అమ్మా! ఒకసారి ఈదేశమితలవైపుచూడు. తనబిడ్డలే ఒకరిలో ఒకరు జాతిబేధంపెట్టుకొని ఆపదకాలంలో ఒకరికొకరు సహాయపడక తోడిమానవుల్ని కష్టపెగుతుంటే, తనబిడ్డల దుఃఖస్థితిచూడలేక కారుస్తూన్న కన్నీరు

గృహలక్ష్మి

చూడమ్మా! భారతమాత సుపుత్రుడు గాంధీమహాత్ము డీ హరిజనుల నాదరించు మని చేయు బోధనలువింటూ చీమునెత్తురు గల యే భారతీయుడు హరిజనులకష్టములను చూస్తూ సహింపగలడమ్మా! ఈ గాంధీ యుగంలో హరిజనులగురించి ప్రబోధింపబడు చున్న యీ దినములలో మనకండ్లయెదుట మనసోదరులు కష్టపడుతుంటే చూచి పూరు కుండేదెట్టమ్మా! తాతగారిత ముసలివారైనా, యితఅనుభవజ్ఞులైనా, యీవిషయంలో మూఢత్వం చూపించడం నేను సహించలేనమ్మా!”

“తండ్రీ! నీమాటలన్నీ నిజమే కాని బాబూ! నాకు కష్టంగావున్నా చెప్పక వీలు లేదు. తాతగారు, యీరోజునుండి నిన్నింట్లో వుండడన్నారు బాబూ! రామం! మీ నాన్నగారు లేకపోయినా, నిన్ను చూచి నా దుఃఖాన్ని మ్రొగొను, యిప్పుడు నిన్నే వదులుకో వలసివచ్చింది. ఇదిగో నాదగ్గరున్న సొమ్ము ఏ ధర్మంకోసం నువ్వు తల్లిని విడవ్వలసివచ్చిందో, ఆ ధర్మదేవతే నిన్ను కాపాడుతుంది. నాయనా యింక వెళ్లు. దైవాన్ని నమ్ముకో. న్యాయాన్ని వదలి పెట్టక.”

“అమ్మా! తాతగారి యిష్టప్రకారం యిదిగో యిప్పు డీ యిల్లువదలిపెట్టా నీవు మాత్రం తాతగారిని కనిపెట్టుకొనివుండు. వృద్ధులయియున్న తాతగార్ని నీవీ సమయంలో వదలిపెట్టడం మంచిదికాదు. అమ్మా! అమ్మా! యేడవకు. అబ్బ! నీవు

యేడుస్తుంటే, వెళ్లడానికి నాకు కాళ్లురావడంలేదమ్మా! అమ్మా! చూడు. హరిజన సేవకోసం నీపుత్రుణ్ణి అర్పిస్తున్నానని సంతోషపడక ఇట్లా విచారపడతావేమమ్మా! యీ శుభసమయంలో నీ పుత్రుణ్ణి ఆశీర్వదించి పంపు, నీశుభాశీర్వాదమే నన్నెప్పుడూ కావాడుతుంది.”

౬

“నాన్నా! నాన్నా! నేను. నీరాజుని. మాల్టాడవేం నాన్నా! ఒక్కసారి కళ్లెత్తి చూడు. అయ్యో! నాకేందారి? నాన్నా! చెప్పు యిప్పుడైనా నీ మనుమణ్ణి ఒక్కసారి పిలిపించమంటావా?”

“ఫీ . వ...ద్దు...ఆ...వె ..ధ...వ మొ ..ఖం...చూ . డ ..ను.”

“యేమండీ శాస్త్రులుగారూ! అవధాన్లగారి కెలాగుండండీ?”

“ఓహో! చయనులుగారా? దయ చేయండి. అవధాన్లగారికా? పాపం కలగా తగిలినమనిషి బ్రదకడం కష్టంగడండీ? అందులో వృద్ధులు యిప్పుడో, యింకో గడియకో అన్నట్టుంది.”

“అమ్మా! రా జూ ..?”

“ఏనాన్నా! ఇదిగో యిక్కడేవున్నా.”

“ఒక్క...ఒట్టు ..వేస్తావా? ..నేను .. చెప్పి నట్లు ..చేస్తావా?”

“వేస్తానాన్నా! యేమికావాలె? యిదిగో నాకొడుకుమీదుగా చెప్తున్నా. నీవు చెప్పినట్లు నా ప్రాణా లిచ్చేనావేస్తా.”

తండ్రియా? తనయుడా?

“అమ్మా ... ప్రాణంపోతుంది ..నే... చచ్చింతర్వాత.... శ్రీరామాన్ని.....పిలవక ...యిన్ అబ్బె..... బాహ్మణులచేతే .. నాకు...కర్మ ..జరిపించు.. నా.. వంశగౌరవాన్ని....కాపాడి.. నీతండ్రి ... రుణం ...తీర్చు . చెప్పవ . అలా చేస్తావా?”

“అలాగేనాన్నా! అయ్యో! యిప్పుడైతే నా నీవంతంతీరలేదా?”

“అ ..బ్బు. ...అదిగో.....మళ్ళీ.... ఆమాట...యెత్తోద్దు... చెప్ప...నే చెప్పినట్లు ...చేస్తావా?”

“చేస్తానాన్నా!”

“నా...రా...య...ణ...నా...రా..”

“దింపండి. దింపండి ప్రాణాలుపోతున్నాయి.”

“నాన్నా! నాన్నా! నన్ను వదలిపోతున్నావా! నాకు దిక్కెవరునాన్నా!”

“అమ్మగారూ అమ్మగారూ!”

“యెవ్వరావాడు?”

“నేను మాలగోషినండి”

“ఛీ! దూరంగా పో వెధవా! నీకిక్కడ పనేవిత్రా?”

“లేదు బాబుగారూ! ఆ రాజమ్మగోరి కొడుకు రామంబాబుగోరికండి కలరాతగి..”

“అ! అ! నా రామనికీ? న్నాతండ్రికీ? యెక్కడున్నాడు?”

“అమ్మా! యిందాకే ప్రాణాలుపోయా యండి.”

“హా! రామం! బాబూ! బాబూ! అయ్యో! యింకెక్కడరామం? యేడీ నా బాబు? పడచూస్తాను”

“అ! అ! రాజమ్మా! యిదిగో చూడు ఆరామాన్ని చూడ్డానికి వెళ్లావంటే యీ అవధాన్లుగారిని యిట్టే వదలిపెట్టి చక్కా పోతాం. ఆఖరికి మీనాన్న నిచేత యేవని ప్రమాణం చేయించాడో జ్ఞాపకంవుందా? చూస్కో?”

“అమ్మగారూ! పాపం బాబుగోరు ఆఖరి దాకా అమ్మా! అమ్మా! అని పిలుస్తూనే వుండారండీ పానాలుపోయేముందు అమ్మ నాకు ముద్దుపెట్టుకున్నాక కాల్చీమని చెప్పారండీ. రోగం అవుపడ్డగంటకీ పానాలు పోయాయండి.”

“వెళ్లురా వెధవా! రాజమ్మా! యెల్లాగు కులంపోయిన వాడి జోక్యం నీకెందుకూ, మీనాన్న సంగతి చూడు.”

“ఒక్క సారి మా బాబునుచూస్తా. తండ్రి రక్షించు రక్షించు.”

“వీల్లేదు. అల్లా వెళ్లావంటే మేమంతా యిప్పుడే లేచిపోతాం, రండోయి చయ నులూ.”

పాపం తండ్రియా! తనయుడా?